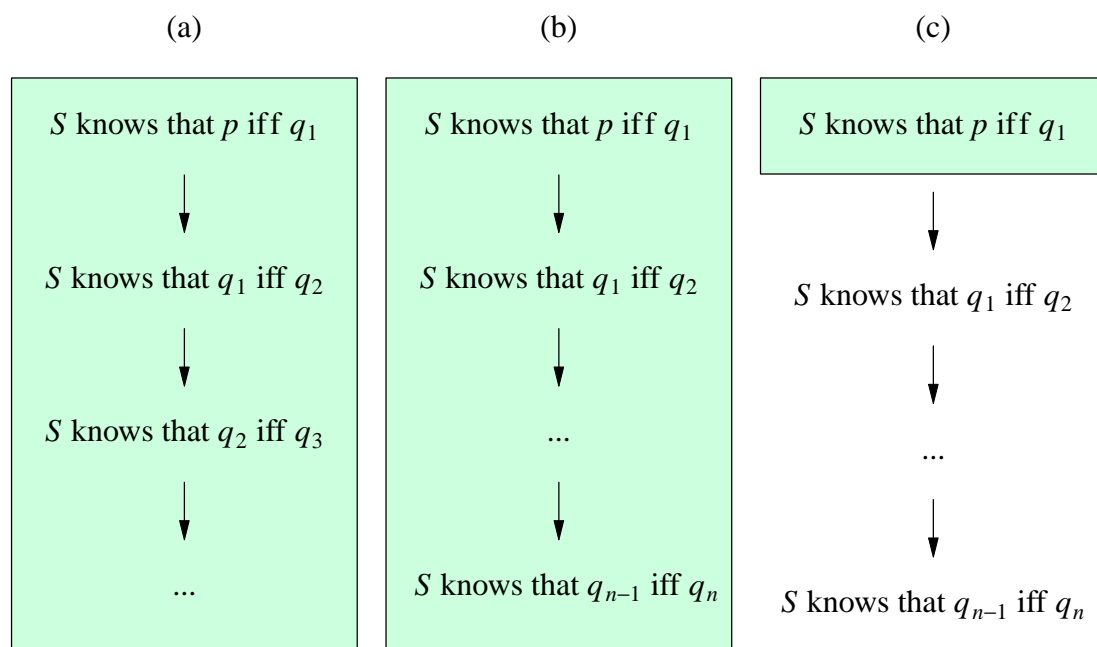

Anteckningar efter att ha läst Laurence Bonjour

Sigfrid Lundberg
sigfrid@sigfrid-lundberg.se

Titeln till "Externalist theories of empirical knowledge" av Bonjour (1980)¹ är *Empirical knowledge* ett nyckelord, *externalist theories* ett annat. Enligt Olsson (2021): "Då reliabilismen inte kräver att personen själv är medveten om den bakomliggande processen eller dess tillförlitlighet sägs den svara mot en *externalistisk* syn på kunskap. Motsatsen är ett *internalistiskt* synsätt, enligt vilket personen måste ha insikt i de förhållanden som gör övertygelsen till kunskap."

Figur 1. (a) En oändlig regress till följd av att S knows p iff q_1 , vilket leder till oändlig följd av utsagor q_i , $i = 1 \dots \infty$. I (b) och (c) når regressen ett slut vid utsaga q_n , som är självklar (self evident) och behöver därför inget bevis. Det är en fundamentalistisk (svenska för foundationalism) bild av vad som sker när regressen bryts. De gröna ytor representerar medvetna logiska processer. I ett internalistiskt scenario äger hela kedjan av inferenser rum i medvetandet (a) och (b), medan i (c) tillåter ett externalistiskt scenario att kedjan äger rum utanför, omedvetet.

Anteckningar

1. Vi kan spetsa till BonJours fråga: Hur kan en *externalistisk* kunskapsinhämtare kan hantera empiriska data ansvarsfullt, när hen inte riktigt vet vad hen gör?

¹ Jag läste texten i Bonjour (2000) men citerar text ur Bonjour (1980) Se <http://bit.ly/4aNBv2h>

2. Bonjour konstaterar i introduktionen att en bra teori om empirisk kunskap skulle kunna lösa "epistemic regress problem: the problem of how to avoid an infinite and presumably vicious regress of justification in one's account of the justification of empirical beliefs." Han tillägger

Foundationalist theories of empirical knowledge, as we shall see further below, attempt to avoid the regress by locating a class of empirical beliefs whose justification does not depend on that of other empirical beliefs. Externalist theories, the topic of the present paper, represent one species of foundationalism.

Frågan Bonjour reser i artikelns titel är alltså hur kunskap om verkligheten (empirism) kan inhämtas utan att inhämtaren behöver ha insikt i hur inhämtningen går till (externalism).

3. Jag har försökt visualisera fundamentismen i Figur 1, och där beskriver jag också hur den samverkar med externalism och internalism. I figuren visas en serie deduktioner av typen (se Ekvation 1).

$$\begin{aligned} S \text{ knows that } p &\text{ iff } q_1 \\ S \text{ knows that } q_1 &\text{ iff } q_2 \\ S \text{ knows that } q_2 &\text{ iff } q_3 \\ S \text{ knows that } q_3 &\text{ iff } q_4 \\ &\dots \\ S \text{ knows that } q_{n-1} &\text{ iff } q_n \end{aligned} \tag{1}$$

4. Om $n \rightarrow \infty$ har vi en oändlig regress. Om utsagan q_n är sann för ett ändligt n har vi ett basalt, självklart faktum att stå på. Och så vidare. Denna serie med utsagor kallas för det epistemiska rättfärdigandet (*epistemic justification*). Bonjour för en detaljerad diskussion om vilka skyldigheter vi som tror oss veta har när det gäller detta rättfärdigande. Han hänvisar till Chisholm (1977)² och skriver:

[...] one's purely intellectual duty is to accept beliefs that are true, or likely to be true, and reject beliefs that are false, or likely to be false. To accept beliefs on some other basis is to violate one's epistemic duty-to be, one might say, epistemically irresponsible—even though such acceptance might be desirable or even mandatory from some other, non—epistemic standpoint.

5. Lägg begräpper epistemisk ansvarslöshet ("epistemically irresponsible") på minnet. Han använder det vid flera tillfällen i texten.

Litteratur

BonJour, Laurence, "Externalist theories of empirical knowledge," *Midwest studies in philosophy* **5**, pp. 53-74, Blackwell Publishing Ltd Oxford, UK (1980).

BonJour, Laurence, "Externalist theories of empirical knowledge" in *Knowledge: Contemporary Readings in Epistemology*, ed. Bernecker, Sven and Dretske, Fred, pp. 178-198, Oxford University Press, Oxford (2000).

Chisholm, Roderick M., *Theory of knowledge, 2nd edition*, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey (1977).

² Jag har inte kontrollerat den referensen. Slarvigt men mänskligt.

Olsson, Erik J., *Kunskapsteori : en historisk och systematisk introduktion*, Studentlitteratur AB, Lund (2021).